

● SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Sedat ŞENERMAN

● YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

Ömer Hami ULUSOY

BU SAYIDA

SELÂM	İslâm MEDENİYETİ
BİSMİLLAH! 1200 TH DEATH ANNİVERSARY OF İMAM MUHAMMED ASH- SHAİBANİ (İngilizce)	İslâm MEDENİYETİ Zeki CANAN
AÇIŞ KONUŞMASI	
İMAM-I MUHAMMED b. el- HASEN eş-ŞEYBÂNİ (Fr. Ter.)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH Yaşar ALPASLAN
BEN (Şiir)	
LE 1200'e ANNİVERSAİRE DE LA MORT DE L'İMAM MUHAMMED ach-CHAİBA- NI, CONTEMPORAIN DE CHARLEMAGNE	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
İMAM-I MUHAMMED ŞEY- BANİ İLE MUASİR AVRU- PA'DA HUKUK	Doç. Dr. Salih TUĞ
İMAM-I MUHAMMED eş- ŞEYBANİ	Bekir SADAK
ŞEYBANİ'NİN «SİYER» İ (İng. Tercüme)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
İMAM-I MUHAMMED eş- ŞEYBANİ NESEBİ, HAYATI ve İLMİ KİTAB-I MUKAD- DES (İng. Tercüme)	Muhammed EROĞLU
İMAM-I MUHAMMED	Prof. Dr. A. KARAHAN
TE'LİF ESERLER	Ali DARYAL
İMAM-I MUHAMMED'İN İS- TANBUL KÜTÜPHANELE- RİNDEKİ MEVCUT YAZMA ESERLERİ (Türkçe - İng) ...	N. Bayraktar - M. Hamidulal S. Tuğ - Y. Z. Kavakçı
PEYGAMBERİMİZE (Şiir) ...	Fuat ÖZDEN
SERGİDEN İNTİBALAR	İslâm MEDENİYETİ
MANSUR (Şiir)	N. Fazıl KISAKÜREK
İÇ BASINDAN YANKILAR...	Dr. Y. Ziya KAVAKÇI BİZİM ANADOLU
DIŞ BASINDAN YANKILAR (İngilizce)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
SORUNUZ SÖYLİYELİM ...	Gazi MERT
T. P. A. O.	İslâm MEDENİYETİ
HABERLER	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/2
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

ANKARA : A. Gürbüz AKYÜZ, Gazi M. Kemal Bulvarı
Uz Apartmanı, 7/5-6 - Kızılay / Ankara
İZMİR : T.İ.E.T.F. İkinci Başkanı : İhsan EMCİ
KAYSERİ : T.İ.E.T.F. Mah. İcra K. Bşk. İ. Ethem ELİBOL
KONYA : T.İ.E.T.F. Mah. İcra Kom. Bşk. Hasan TAŞ

TEKNİK KADRO

Sekreter : Erdoğın ATAK
Ressam : Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 2 — Sayı: 20
Basıldığı tarih : 25/6/1969

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayı: 250 Kuruş.

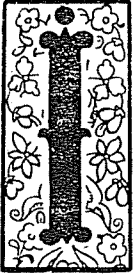
İLÂN TARİFESİ

Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınamaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmısn iade edilmez.

İmam Muhammed Şeybânî'nin İstanbul kütüphanelerindeki mevcut yazma eserleri

İMAM MUHAMMED ŞEYBÂNÎ'nin ESERLERİ SERGİSİ

İmam Muhammed Şeybânî (H. 132—189/M 749—805), Harun'ur-Reşid'in Kad'ıl-Kudât'ıdır. Kendisi Şarlıman'ın muâsırı idi. Ebû Hanîfe tarafından yazılan herhangi bir fıkıh kitabının yokluğu muvacehesinde Şeybânî, İslâm Hukukunda Hanefî Mezhebinin kitap sahibi kurucusu telâkki edilebilir.

Kendisine isnad edilen 990 kitaptan sadece 10-12 kadarı günümüze intikal etmiştir. Bunlardan el-Asl, Murat Molladaki yazmasında, 5000 sahife tutan sekiz büyük ciltten ibarettir. (Şalman'ın Capitularia'sındaki kanunlar, ancak beş on sahife tutmaktadır. El-Aslın 60 adede varan Bölümleri yanında Justinien Kod'u bile hafif kalmaktadır). Şeybânî'nin yanında herhangi bir örnek yoktu; hepsi kendi mesaisi mahsûlüdür.

Kitaplarından es-Siyer'us-Sağır'ın kayıp olduğu kabul ediliyordu. Fakat Şeybânî'nin el-Asl'ının bir hülasası olan ve el-Hâkim el-Mervezi'nin el-Muhtasar'ul-Kâfi adlı yazması, adı geçen es-Siyer'us-Sağır'ı bize kadar muhafaza etmiştir.

El-Asl'daki «Siyer Bölümü» iki rivayetlidir. Çoğu Ebû Hanîfe'ye sorulan ve alınan cevaplar şeklindedir; ancak diğer rivayette sual ve cevap olmayıp bilâkis İslâm Devletler Hukuku kaidelerinin doğrudan doğruya izahını ihtiva etmektedir.

Kitâb-ul-Hucec'in iki yazması mevcuttur. Mukayeseli hukukla meşgul olup Hanefilerle diğerleri arasındaki farkların sebeplerini göstermektedir.

Yazmalar arasında Hicrî beşinci asırdan ve sonraki asırlardan olanlar mevcuttur. Eserlerinden İstanbul'da bulunan nüshalar, Muvatt'a, Âsâr, Hucec, Ziyâdat, Ziyâdat'uz-Ziyâdat, Mehâricfi'l-Hiyel ve el-Asl buraya toplanmış bulunuyor. Sergilenen eserlere bunların bazı hülasaları ve şerhleri de eklenmiş vaziyettedir.

EXHIBITION OF İMAM MUHAMMAD SHAİBANI'S WORK

İmam Muhammad Shaibani (132-189 H./ 805) was the Quad'l-Qudat ef Harun ar-Rashid, and contemporary of Charlemagne in Europe. In the absence of books on fiqh Abu Hanifa, Shaibani may be Considered as the literary founder of the Hanafi Mazhab of Muslim Law.

Of the 990 Works attributed to him, about a dozen only have survived. Of these al-Asl in Murat Molla Ms. in 8 thick volumes of about 500 pages. (The Laws of Charlemagne in his Capitularia do not cover more than 5 to 10 pages. Even Justinian's code pales before the 60 Chapters of al-Asl). Shaibani had no model to copy, all is original.

Of his books as-Siyar as-Saghir was considered lost but the MS. of al-Mukhtasar al-Kafi by al-Hakim al-Marwazi, which is an abridged form of Shaibani's

al-Asl, has preserved to us the said as-Siyar as-Saghir. The fact is confirmed also by al-Mabsut of as-Sarakhsi, X. 144.

The Chapter Siyar in his al-Asl has two versions. Generally it is found in the form of questions put to Abu Hanifah and his answers in the other version, there are no questions and answers but a direct exposé of the rules of Muslim international law.

The Kitab al-Hujaj has two manuscripts, and deals with comparative law and shows the reasons of the differences between the Hanafis and others.

Of the numerous MSS, there are those of 5 th century of the Hicra and of later epochs. All the copies of each of his extent works, found in Istanbul have been collected, such as Muvatta', Athar, Hujaj, Ziyadat, Ziyadat'uz-Ziyadat, Makharij fi'l-Hiyal (which seem to be different from the chapter al-Hiyal in the great Compendium al-Asl), al Asl' in particular, and also some abridgements, some commentaries.

TERTİB VEY'ETİ :

N. Bayraktar
M. Hamidullah
S. Tuğ
Y. Z. Kavakçı

AL-'AKİDA

- Fatih 3001: Mecmua'a, 24 vk, 15x10 cm, 1160 H./ İstanbul
(1) 'Akida'tuş-Şaybâni, 1-12 vk
(2) 'Akida'tuş, Sanusi, 12-24 vk
- Fatih 3095: Mecmua, 85 vk, 17x12 cm, 867 H.,
(1) 'Akida'tuş—Şaybâni, 1—4 vk
(2) Badi, al-ma'âni fi şarh 'akida,tiş-Şaybâni, li's-Şaih Nacmuddin ibn al-Kadi 'Aclun, 5—85 vk
- Bağdatlı Vehbi 200 : Mecmua, 197 vk., 20X14 cm, ta'rih'al-icâze 12 38,
(1) Hadiy e ibn 'Imad li-ubbâd al-'ibâd
(2) Akida'tuş-Saybâni 133-135 vk.
- K. Zade M 563: Mecmua, 60 vk, 21x10 cm, İstanbul 1004.
(1) 'Akida'tuş—Şaybâni 1—6 vk
(2) Mechul
(3) Risala 'Arabiya fi taglitat al-'avamm
- Üniversite/A. 815: Şarh kasida'tiş—Şaybâni fi al-akâ'id, 25 vk, 22x16-şarih Abdullah ibn Muhanumad
- Üniversite/A. 2169: Badi' al-bayân fi şarh kasida'tiş—Şaybâni, li-Muham-mad Ali ibn Muhammad 'Allân at-Tibrizi, 49 vk, 19x14 cm.
- Brockelmann'a göre: Berlin 1933—4; Gotha 659—60; Paris 4585; Bodleian (Oxford), I, 811 (3), 127 (3), II, 596; Pet Chanikow, 161 (2).

AL-AMÂLİ (= AL-KAYSÂNİYÂT)

- Brockelmann'a göre, Hayderabad—Dekkan, Kütübhan-e Asafiya II, 1072 (Haydarabad'da basıldı 1360 H.)

AL - ASÂR

- Aşir ef. 400: mecmua 117 vk, 21x12 cm, 1207 H., muzehheb,
(1) al-Asâr 1-92 vk, (2) meçhul.
- Carullah 632: mecmua, 100 vk, 26x18 cm, 12 asır (?)
(1) Abu Yusuf, K, al-Varac, 1-58 (2) al-Asâr 59-100 vk.
- Feyzullah 256: mecmua 329 vk, 18x13 cm.
(1) al-Asâr, 1-181 vk, 734 H., (2) Muvâtta 181-329 vk.
- Feyzullah 644: 102 vk, 26x18 cm, bazı yeni sahifeler, baş muzehheb, 10 asır (?)
- Köprülü /I 233: 121 vk, 24x15 cm, 12 asır (?)
- Köprülü /I 388: mecmua, 149 vk, 23x16 cm, istinsah Mekke 1079 H.
(1) İbn Abid-Dünya, al-Yakîn
(2) İbn Abid-Dünya, al-Matar
(3) al-Asâr, 75-149 vk.
- Laleli 798: 116 vk, 19x13, baş muzehheb.
- Reisülküttab 105: 90 vk, 21x14 cm, istinsah Hasan ibn Abdullah 1128
- Yeni Cami 568: 116 vk, 23x15 cm, istinsah Abdullah ibn Ali az-Zalia'i, 744 H.
- Selim Ağa 275: 179 vk, 26x18 cm, 11 asır (?)

Beyazıt Umumu 1853: 88 vk, 24x13 cm, istinsah 1218 H. Kilârizade Muhammed servet.

Veliyuddin 467: 115 vk, 20x13 cm, 1052 H., muzehheb.

Veliyuddin 466: 106 vk, 19x11 cm. 12 asır (?)

Konya, Yusuf Ağa 7010, istinsah 997 H.

Manisa Akhisar Zeynelzade 315, 86 vk.

(Son iki nüsha Prof. Tayyile Okıç'ın ve asistan ,
Abdülkadir Şener'in lütüflarıyla)

Brockelmaan'a göre: Kahire, hanefi fıkıh 104 m; Bankipore (Hindistan), xix, 1595, Khalidiye (Kudüs), hanafi fıkıh 90.

Lucknow / Hindistanda basıldı.

AL-ASL (I. Rivâyet)

(Bu rivâyet de bir kaç kitâbler, meselâ tâhârat, salât, savm, zekât, sayd ve zabakih, mukâtab, siyer, cinâyât suval-cevab tarzda bahis ediyor)

- Aşır 87 : 231 vk, 30x22 cm, istinsah Umar ibn al-Bosnavi ibn Muharrem ibn Rıdvan, İstanbul 1207 H. Başdan al-aymân ve al-Kafâlât'a kadar.
- Aşır 90 : 375 vk, 30x22 cm, 1209 H. C. 4: hiyal, lukta, müzara'da, nikah, havale, sulh, vakale, şahâdât, gasb, şuf'a, hunsa, mefkud.
- Aşır 91 : 299 vk, 30x22 cm, 1209 H. C. 5: radâ'a, talâk, itâk, mukâtabe, buyu', rahn, kisma, hiba.
- Ayasofya 1026 : 410 vk, 31x19 cm, istinsah Mekke 1140 Muhammed ibn Cadallah ibn Muhammad ibn Muhammad al-manâvâti al-Mâliki.
- Ayasofya 1198 : 204 : vk, 27x10 cm, min cinâyât al-'abd ila kitab as-siyer, 12 asır (?)
- Ayasofya 1199 : 227 vk, 27x17 cm, 12. asır (?), min kitab al-harac ila âhir al-kitab
- Başır Ağa 206 : 379 vk, 32x21 cm, istinsah 1118 Abdülkâdir ibn Şerif Hasan al-Baysuni al-Mâliki.
- Carullah 577 : 327 vk, 33x21 cm, istinsah?, mulkiyat tarihi 1150, c.2: kafale, ha-vale, sulh vs.
- Carullah 578 : 169 vk, 25x16 cm, istinsah?, mulkiyat 1140 H., cinâyât, hudud, siyer.
- Carullah 579 : vk, 26x18 cm, mulkiyat 1140 H., harac, uşr, sayd ve zaba-yih, vesaya, faraid.
- Carullah 580 : 199 vk, 26x18 cm, mulkiyat 1135 H., mukâtab, vila', cinâyât.
- Carullah 581 : 228 vk, 30x19 cm, 12 asır (?), evvâb kiza, talak, itâk, mudabber, mukâtab, lakit, buyu', sarf, rahn, kisma, hibe.
- Hamidiye 546 : 686 vk, 34x21 cm, 12 asır (?), muzehheb
- Süleymaniye 586: 421 vk, 32x21 cm, istinsah 1152 Musa ibn Amr al-Menşavi.
- Feyzullah 664 : 945 vk, 29x19 cm, 12 asır (?).
- Feyzullah 665 : 270 vk, 26x18 cm, 11 asır (?), buyu' ila hibe
- Feyzullah 666 : 48 vk, 26x18 cm, 11 asır (?), Makâle ila cu'l al-âbig.
- Feyzullah 667 : 233 vk, 27x18 cm, 8 asır, hiyel ila sulh.
- Feyzullah 668 : 278 vk, 26x19 cm, da'va ila 'akl.
- Feyzullah 669 : 233 vk, 26x18 cm, 752 H., Dimaşk, cinâyet al-abd ila farâid,
- Köprülü/I 537 : 223 vk, 32x24 cm, 728 H. Halid ibn Aybek aş-Şucâ-ı tahara ila kaffârât. la
- Molla Çelebi 38 : 250 vk, 26x18 cm, 731 H., İsa ibn Sa'id ibn Abil-Kâsim al-Bosnavi tahara ila aymân ve kaffârât.
- Molla Çelebi 39 : 254 vk, 27x18 cm, 959 H., al-'abd al-ma'zan den cu'l al-âbig'a kadar.
- Molla Çelebi 40 : 273 vk, 27x17 cm, 959 H., mukâtab, cinâyât, diyât.
- Nuruosmaniye 1029 = 1377: 434 vk, 32x21 cm, 1152 H., tahara ila ikrâr
- Ragıp Paşa 352 = 450: 301 vk, 33x21 cm, 1138 H., tahara ila ikrâr
- Yozgat 335 : 102 vk, 26x17, 11 asır (?), kitâb as, salât ila bâb as-salât bi Mekke ve fi'l-Ka'be
- Murad Molla 1038-1041 :

c.I/i 1-336 vk.

c.I/ii 337-631

c.2/i 1-276

c.2/ii 277-545

c.3/i 1-280

c.3/ii 281-553

c.4/i 1-259

c.4/ii 260-539

2370 varak

35x25 cm, 639 H., Abu Bakr ibn Ahmad ibn Muhammad at-Talhi al-İsfahâni.

Atif ef. 742 : c. 1, 252 vk, 25x17 cm, 950 H.

743 : c. 2, 436 vk, 25x17 cm, 12 asır (?).

744 : c. 3, 205 vk, 33x19 cm.

c. 4, 208 vk, 33x19 cm.

745 : c. 5, 243 vk, 27x17 cm, 11 asır (?)

Selim Ağa 285 : c. 1, 278 vk, 31x20 cm, 12 asır (?)

286 : c. 2, 275 vk, 31x20 cm, mülkiyet 1141 H.

Beyazıt Umumi, Kara Mustafa 245 : 233 vk, 24x17 cm, 10 asır (?), baş den kitab ad-devr'a kadar

» » » » 252 : 226 vk, 27x18 cm, 10 asır (?), Da'va den Mu-dârabaye kadar

» » » » 311 : 275 vk, 24x17 cm, 10 asır (?), Hiyel den na-faka'ya kadar

» » » » 327 : 362 vk, 31x19 cm, 11 asır (?), Büyü' den Ma-'âqıl'e kadar.

» » » » 328 : 329 vk, 31x19 cm, Sallâm ibn Kâsim mustan-sih, Da'va den Cu'lül-âbiq'a kadar

» » » » 329 : 302 vk, 31x19 cm, Kafâle den Kismet'a kadar

» » » » 326 : c. 1, başden Gasba kadar, 1-219 vk, 31x19 cm, c. 2 Sayd ve zabâih den vasiyyet'a kadar 220-314 vk.

Turhan Valide 98 : c. 1, 135 vk, 30x19 cm, (Tahâra-Aymân)

c. 2, 136-375 vk, istinsah 978 H. (Cinâyetül-abd-Kismet)

c. 3, 380-625 vk, 971 H. (İcâra-Hacr)

99 : 469 vk, 30x18 cm, (Hiyel-Cu'lül-âbiq)

Topkapı, III. Ahmed 697-698-699

Brockelmann'a göre : Kahire hanefi fikh 33-34, 141, 382, 496, 623; El-Azhar 4280 (hanefi fikh 202, 2066; Maktabatı-Haram (Medine).

Fuat Sezgin'e : Qawala, I, 306; Kastamonu 2832; Chester Beatty (Dublin), 5306.

AL-ASL (II. Rivâyet)

(Bu rivayet de suval-cevab yok, başka farklar da var; yeni bâbler da bulunuyor)

Carullah 575 : 205 vk, 25x17 cm, 731 H., tahâre ile aymân

Carullah 576 : 402 vk, 27x17 cm, 950 H., Abdul-Haliç ibn Abdurrahman ibn Abbâs, kafale ila farâid.

(Bir cilt Şefik Şahata tarafından Mısır'da bastırıldı.

Birinci ve ikinci cilt Haydarabad'da basıldı.)

MUHTASAR AL - ASL

Beyazıt Umumi 253 : c. 2 308 vk, 25x17 cm, 10 asır (?), Kitabül Ayman vs.

254 : c. 3 338 vk, 25x17 cm, (Kafâla-Kismet)

Carullah 873 Müellifi Abu Nasr Abdur-Rahim ibn Abi Isâm al-Balhi, (Tirmizi) /119 vk, 28x21 cm, 10 asır (?)

AL - MUHTASAR AL - KÂFİ

Molla Çelebi 68 : Muhtasar Kitâb al-asl li's-Slybni, -muallifihi al-Hâkim al-Mar-vezi, 405 vk, 29x20 cm, 496 H.

AL - MABSÛT

Bağdadlı Vehbi 412-426 : al-Mabsut li's-Sarahsi, şerhu al-Muhtasar al-Kâfi li'l-Hâkim al-Marvezi, matbua 30 cild, Kahire 1324-1331 H.

(Başka nüshalar için bakınız : Serahsi Armağanı Ankara 1965)

AL-CÂMİ AL-KABİR

Hafız Ahmed Paşa 29 : 474 vk, 29x18 cm, istinsah Ahmad ibn Muhammad az-Zarîf 669 H.

Atif ef. 768 : 290 vk, 29x21 cm, 756 H. Ahmad ibn Alauddin el-Conbuşi, çok haşiye-ler var.

Topkapı Ahmed 697 - 698 - 699

Veliyuddin 1071 : 171 vk, 25x17, 958 H.

Yeni Cami 392 : 302 vk, 30x18 cm, 11 asır (?)

Brockelmann'a göre : Kahire Hanefi fikh 740

Fuat Sezgin'e göre : Dimaşk (Şam), Zahirîye hanafî fıkıh 112.

Haydarabad'da basıldı

AL-CAMİ AS SAĞİR

Aşir 95 : 107 vk, 18x13 cm, 950 H.,

Carullah 606 : mecmua, 22x16 cm, 1141 H.

(1) al-Camî as-sagîr, 1-40 vk.

(2) İbn Nuceym, Favaid

Esadef. 623 : 57 vk, 17x13 cm, istinsah Yusuf ibn Mustafa ibn Yusuf 959 H.

Fatih 1543 : 261 vk, 17x13 cm, 727 H.

Laleli 849 : mecmua, 18x13 cm, istinsah Muhammad ibn Husain ibn Ahmad ibn Habib al-Halabi, Kahire 759 H.

(1) al-Camî as-sagîr, 1-103 vk.

(2) Babdrüddin al-Farâhi, Nazm al-Camî as-Sagîr, 104-153 vk.

Murad Molla 764 : 100 vk, 17x12, 11 asir (?)

Nuruosmaniye 1088 = 1438 : 66 vk, 22x12 cm, istinsah Muhammad Sâdik 1113 H.

Nuruosmaniye 1089 = 1439 : 166 vk, 26x17 cm, istinsah Muhammad ibn Asâis, 868 H.

Atif 767 : 201 vk, 27x17 cm, 12 asir (?), sonda fevâid.

Beyazit Umumu 2271 : Mecmua : (1) Camî sagîr, 81 vk, 19x13 cm, 11 asir (?)

(2) meğhul, 39 vk.

Feyzullâh 698 : Mecmua (1) el-Camî as-sagîr, 133 vk, 26x17 cm.

(2) Muhammad ibn Mukarram ibn Şahan al-Kirmâvi, al-Masâlik fi al-manâsik, 134-208 vk.

Yeni Cami 395 : mecmua (1) Ziyâdât, (2) el-Camî as-sagîr, 100-263 vk, 25x17 cm, 11 asir (?)

Konya Yusuf Ağa 7503, istinsah Ali ibn Hacı 714 H.

(Son nüsha Prof. Tayyib Okiç'in ve asistanı İsmail Karaçam'ın lütüflarıyla)

Brockelmann'a göre Kahire hanefî fıkıh 765, 775, 969; Garret 1672-3; İskenderiye, hanefî fıkıh 17; Dresden 105 (?); Dimaşk (Şam), Zahirîye 109-111.

MISIR ve HİNDİSTAN'da basıldı.

NAZM AL-CAMİ AS-SAİR

Laleli 849 : Mecmua 153 vk, 18x13 cm.

(1) al-Camî as-sagîr 1-103

(2) Nazm al-camî as-sagîr 104-153 vk, müellifi Badruddin al-Farâhi.

ŞARH AL-CAMİ AS SAĞİR

Bağdadli Vehbi 565 : Sarahsi, Şarh al-camî as-sagîr, 279 vk, 25x17 cm, 948 H. (dünyada bir tek nüsha)

AL-HUCAC Fİ İHTİLAF AHL AL-KUFA WA AHL AL-MADINA

Topkapı 3402 Medine Köşk 352 : 178 vk, 22x16 cm, istinsah Muhamad ibn Ali ibn Muhammad 1142 H.

Nuruosmaniye 1492 : 201 vk, 21x13 cm, 11. asir

(Fuat Sezgin'e göre Patna 861, Asafiye, Fıkıh Hanefî 278)

(Basılmıştır : Lucknow/Hindistan 1888)

AL-MAHÂRİC FİL-HİYAL

(Kitâb al-Asl'ın kitâb al-hiyal'nden ayırıldır)

Şehit Ali 962 : 72 vk, 18x13 cm.

AL-MUVATTA'

Ayasofya 935 : 107 vk, 26x18 cm, istinsah Muhammad ibn Abdurrahmân al-İtvârî, 797 H.

Ayasofya 937 : Mecmua 270 vk, 22x13 cm, muzehheb,

(1) Muvatta', 1-236 vk, istinsah 1230 H., Mekke, Seyid Yahya ibn Seyid Zahid el-Herevi.

(2) 'Ali âl-Kâri, İmânFir'avn, 239-270 vk,

Beşir Ağa 176 : 174 vk, 18x13 cm, istinsah Zunnun ibn İbrahim Camaluddin 775 H.

Çorlulu Ali Paşa 144 : 124 vk, 21x13 cm, istinsah Muhammad ibn Yemeni ibn Mustafa al-Ayyubi, 1109 H., muzehheb.

Damad İbrahim Paşa 421 : 266 vk, 22x13 cm, istinsah Muhammad ibn al-Yamani ibn Mustafa, 1112 H.

Fatih 1206 : 230 vk, 21x14 cm, muzehheb, 12 asir (?)

Fatih 1210 : 258 vk, 26x17 cm, 10. asir (?); 3 vk. fevâid

Hafiz Mahmud 499 : 137 vk, 21x16 cm, (12?).64 H.

Hakimoğlu Ali 290 : Mecmua 156 vk, 22x15 cm, 1094 H.

(1) al-Alfiya, 1-38 vk.

(2) Muvatta 39-156 vk.

Kılıç Ali Paşa 281 : 130 (?) vk, 22x14 cm, 12 asır (?)

Köprülü/I 460 : 186 vk, 17x11 cm, 990 H.

Mihrişah 89 : 124 vk, 20x14 cm, Berakat al-Bahimi al-Azhari 1096 (?) H.

Nuruosmaniye 1278 : 182 vk, 21x14 cm, 1092 H.

Nuruosmaniye 1279 : 158 vk, 22x14 cm, istinsah Lutfullah ibn al-Mevla İsmail 1113 H.

R. P.Yahya Yahya Tevfik 84 : 173 vk, 21x13 cm, istinsah İbrahim al-Adhami 1177 H. muzehheb

R. P.Yahya Yahya Tevfik 85 : 81 vk, 25x16 cm, (12?) 97 H., İstanbul

Üniversite-A. 2009 : 116 vk, 21x15 cm, 1169 H., baş muzehheb

Zuhdi Bey 612 : 126 vk, 21x14 cm, istinsah İsmail ibn İbrahim 12 asır (?)

Feyzullah 256 : Mecmua 329 vk, 18x13 cm.

(1) al-Asâr 1-181 vk.

(2) Muvatta 181-329 vk, 850 H.

Balıkesir Vatan Kitabı saray 8057 : 148 vk, 21x16 cm, 12 asır (?)

Afyon, Gedik Ahmed Paşa 17474, 112 vk.

(Son nüsha asistan Abdülkadir'in lütuflarıyla)

Brockelmann'a göre : Berlin 1144; British Museum 1590; Kahire, I, 328

SERH AS-SİYAR AL-KABİR

Damad İbrahim Paşa 542 : Şaarih as-Sarahsi, 285 vk, 27x18 cm, istinsah 872 H. Camaluddin al-Husri.

(Başka nüshalar için bakınız : Serahsi Armağanı, Ankara 1965)

AZ-ZİYADAT

Ayasofya 1385 : Mecmua, 429 vk, 25x14 cm, 1134 H., muzehheb

(1) Abu Yusuf-k. al-Harac

(2) al-Cami as-sagir

(3) al-'Attâbi, Şarh al-cami as-sagir

(4) az-Ziyâdât, 336-406

(5) Ziyâdât az-ziyâdât 406-429

Laleli 946 : 59 vk, 21x15 cm, istinsah Muhammad ibn İbrahim 672 H.

Fatih 1555 : 295 vk, 22x17 cm, 11 asır (?), haşiyeye çok var, baş sahifede el-Camiül-kebir kaydı var.

Yeni Cami 395 : mecmua (1) Ziyâdât 1-99 vk, 25x17 cm, 11 asır (?)

AZ-ZİYADAT AZ-ZİYADAT

(2) el-Cami as-sagir, 100-263 vk.

Brockelmann'a göre Kahire hanefi fıkıh 1242

Fuat Sezgin'e göre, Dimaşk (Şam), 'Abidin.

Ayasofya 1385 : mecmua (bk. al-Cami as-sagir)

Fuad Sezgin'e göre : Chester Beatty (Dublin) 3018/2

(Haydarabad'da basıldı).

PEYGAMBERİMİZE

Ey Muhammet sana kurban olayım
Döneyim çöllerde pervane gibi
Hakkın rızasını sende bulayım
Döneyim çöllerde pervane gibi.
Nasip eder ise ulu ALLAHIM
Döneyim çöllerde pervane gibi
Dünyaya sığmaz pek çok günahım
Aşkla döneyim pervane gibi.
Ravzamı seyretsem dünya gözüyle

Mübarek beldende pervane gibi
Veliler katında derviş neyiyle
Döneyim daima pervane gibi.
Mevlevî değilim âciz bir kulum
Yinede döneyim pervane gibi
Neyler tüfenipte kırılsa kolum
Daima döneyim pervane gibi.
Sana erişmeye nasip olursa
Cezbeyle döneyim pervane gibi
Şefaati âciz FUAT bulursa
Döneyim, döneyim pervane gibi..

(1.1.1969) Sivas Fuat ÖZDEN